1851. N°. 24.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG, 24 FEBRUARIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 22 Februarij.

De Minister van Marine zal op den 25sten dezer, bij inschrijving doen aanbesteden, de Levering van 1,200 stuks **Wollen Dekens**, zij die voor een of meer termijnen willen inschrijven, moeten de biljetten van Inschrijving vóór of uiterlijk op den 25sten dezer vrachtvrij aan het Ministerie te 's Hage doen bezorgen. De prijs der Dekens moet per stuk opgegeven, onderteekend worden met opgave der borgen en op zegel. De voorwaarden zijn dagelijks van 10 tot 2 ure aan het Ministerie te lezen.

— Uit Steenwijk schrijft men van gisteren, dat de uitslag der gehouden verkiezing tot een lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, in de plaats van den Heer Mr. A. J. Duymaer van Twist, is geweest als volgt: Mr. N. van Heloma, Oud-Lid van de Tweede Kamer, 282 stemmen; J. A. de Fremery, Oud-Lid van de Tweede Kamer, 221; de Vos van Steenwijk, 125; Mr. J. L. van der Brugghen, 97; enz.

Daar niemand der volstrekte meerderheid heeft bekomen, moet er eene herstemming gehouden worden tusschen de Heeren van Heloma en de Fremery.

— Naar men verneemt zal de Heer F. W. Dentman, tot uiterlijk Dingsdag e. k., hier ter stede zich onledig houden met het vervaardigen van verscheidene portretten langs photographischen weg. Hetgeen wij van deze kunst om de daguerrotype op papier te brengen, zagen, overtrof onze verwachting; zoodat wij belangstellenden kunnen aanraden van dit korte verblijf van dezen Heer gebruik te maken.

— De nieuwe inrigting van het wapen der ruiterij wordt eerlang te gemoet gezien. Ook zal bij de Compagnie's-administratiën van de regementen eene groote vereenvoudiging plaats grijpen.

— Men leest in de *Indier*: Wij vernemen met genoegen, dat de Heer Margadant, op wiens Instituut te 's Gravenhage Z. K. H. de Prins van Oranje dagelijks onderwijs geniet, de instructie heeft ontvangen, dat Z. K. H. vooral moet worden onderwezen in de aardrijkskunde, de geschiedenis, de land- en volkenkunde enz. van Nederlandsch Indië. Wij verheugen ons over dit berigt. Door deze kennis zal hem, die eenmaal tot den troon van Nederland geroepen wordt, tevens liefde voor die ver verwijderde maar naauw aan ons verbonden volkeren en landen worden ingeboezemd. Hij zal vervuld worden van het pligtsbesef, van niet alleen voor het welzijn van 3 millioen Nederlanders, maar ook voor dat van 20 millioen Indiërs te moeten leven.

's GRAVENHAGE, 22 Februarij.

Bij besluit van Z. M. van den 19den dezer zal de Rijks Veeartsenij-School te Utrecht op een nieuwen voet worden ingerigt, ten gevolge waarvan aan den Heer Dr. A. Numan, met den 1sten Maart op zijn verzoek eervol ontslag wordt verleend als Hoogleeraar en Directeur dier school, onder dankbetuiging voor de onmiskenbare diensten door hem aan den Lande bewezen, en met vrijlating om zijne regten op pensioen te doen gelden.

Voorts wordt aan den Heer Dr. P. J. I. de Fremery, met den 1sten April eervol ontslag verleend als Hoogleeraar aan genoemde school; en aan den den Heer Dr. P. H. J. Wellenbergh, Buitengewoon Hoogleeraar aan genoemde school; doch wordt die Heer tevens benoemd tot Directeur dier school, op eene jaarwedde van *f* 2,000.

Tot Leeraren, in te gaan met den 1sten April e. k.: J. Jennes, Veearts der 1ste klasse te Zwolle; F. C. Hekmeijer, Paardenarts bij de Koninkl. Militaire Academie te Breda; G. Wit, Veearts der 1ste klasse te Nieuwer-Amstel; elk op eene jaadwedde van *f* 1,400; B. J. C. Rijnders, Veearts der 1ste klasse aan 's Rijks Veeartsenijschool, en Dr. J. B. F. van Laer, Math. Mag., Phil. Doct. te Utrecht; elk op eene jaarwedde van *f* 1,000.

Voorts wordt de Minister van Binnenl. Zaken gemagtigd, om bij genoemde school te benoemen: een Opziener op eene jaarwedde van *f* 700; een Prosector Anatomes, tevens Custos der Kabinetten, op eene jaarwedde van *f* 300; een Smid, tevens Onderwijzer in het practische Hoefbeslag, op eene jaarwedde van *f* 500, en de noodige Bedienden, wier bezoldigingen te zamen de som van *f* 2,300 jaarlijks niet mogen te boven gaan.

Met den 1sten April aanst. in te trekken en buiten effect te stellen de Kon. besluiten van 18 September 1839, No. 127; 8 Maart 1842, No. 90; 22 September 1840, No. 80, en 31 Maart 1844, No. 73.

De Directeuren, de Leeraren, Beambten en Bedienden aan 's Rijks Veeartsenij-School, zullen zich in de uitoefening hunner functiën hebben te gedragen naar de instructiën hun door den Minister te geven. Een afschrift van deze instructiën zal aan Z. M. worden overgelegd, en zal de Minister voornoemd jaarlijks aan Z. M. aanbieden een verslag omtrent den staat der school.

Z. M. behoudt zich voor, na gedaan onderzoek, in overweging te nemen, of en in hoeverre 's Rijks Veeartsenij-School zal kunnen dienstbaar worden gemaakt aan de opleiding van Veeartsen, bestemd voor de Overzeesche Bezittingen.

— De Koning heeft gisteren Z. Exc. den Gouverneur-Generaal van Nederl. Indië, den Heer Duymaer van Twist, in een bijzonder gehoor toegelaten; het was eene afscheids-gehoor, dat Z. M. aan den Heer van Twist verleende. De Koning heeft gisteren morgen ook een dergelijk gehoor verleend aan den Vice-President van den Raad van Nederl. Indië, den Heer van Nes.

De Heer van Nes, Vice-President van den Raad van Nederl. Indië, heeft gisteren middag met de trein van 1 ure, deze residentie verlaten. — De Heer Duymaer van Twist, Gouverneur-Generaal, vertrekt heden middag. De eerste zal over Marseille, de tweede over Triest naar Indië vertrekken.

— Het afscheids-maal dat gisteren middag de Heer Duymaer van Twist, in de groote zaal op de Fluweelen Burgwal, aan de leden der Tweede Kamer heeft gegeven, is zeer luisterrijk geweest; ook de Ministers woonden dien maaltijd bij.

— Door Z. M. zijn de Heeren de Villers de Pité, Lid van de Eerste Kamer, en van Zuylen van Nyevelt, Lid van de Tweede Kamer, benoemd tot Kamerheeren in buitengewone dienst.

— Het heeft Z. M. den Koning behaagd, als blijk van zijne goedkeuring en tevredenheid, zilveren medailles te verleenen aan onderscheidene personen, onder anderen aan G. van Rijn, voerman te Katwijk aan Zee, wegens zijne met goed gevolg bekroonde pogingen tot redding der equipage van het den 29sten December 1849 nabij Katwijk gestrand Nederl. scheepje de Vrouw Elisabeth.

— Volgens eene telegraphisch berigt uit Rome, van den 10den dezer, is H. K. H. Prinses Marianne der Nederlanden, aldaar incognito uit Napels aangekomen.

— Men verzekert, dat in het wets-ontwerp nopens de Regterlijke organisatie, dat gisteren bij de Tweede Kamer is ingekomen wordt voorgesteld slechts vier hoven te vestigen; de zetels dier Regterlijke collegien zouden nader worden bepaald.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Vrijdag 21 Februarij.

In deze zitting is ingekomen een afschrift van een Koninklijk besluit, waarbij Jhr. W. Boreel van Hogelanden benoemd wordt tot Voorzitter, die daarop zijne betrekking met de navolgende aanspraak aanvaardt:

»MIJNE HEEREN! Uwe keuze, door de benoeming des Konings bevestigd, heeft mij het Voorzitterschap dezer Vergadering opgedragen; die onderscheiding schat ik hoog, Mijne Heeren, ik schat haar te hooger, omdat ik in deze keuze een blijk van goedkeuring meen te mogen zien van mijne vroegere handelingen, van de beginselen door mij gevolgd.

Die beginselen leidden mij bij den aanvang mijner parlementaire loopbaan tot de overtuiging, dat onze staatsinstellingen herziening en verbetering behoefden, maar zonder omverwerping van het bestaande, zonder slooping van nationale instellingen. Zij leidden mij tot de overtuiging dat de volksregten uitbreiding behoefden, maar met waarborgen voor handhaving van orde en rust, met eerbiediging van de regten der Kroon. Die overtuiging heeft mij ook bij de toepassing der beginselen, in de herziene Grondwet opgenomen, tot rigtsnoer gestrekt. Steeds heb ik getracht den weg van bedaarden vooruitgang en ontwikkeling te volgen, zonder mij daarvan of door overdrevene verwachtingen of door schrikbeelden te laten afleiden. Moeijelijk was dikwerf in de verloopen jaren de betrekking die het vertrouwen onzer landgenooten ons opdroeg, maar de ondervinding leert ons, dat in Nederland slechts die Vertegenwoordiging, die Regering duurzaam op goedkeuring en ondersteuning bij de natie rekenen kan, die, wars van overdrijving en partijzucht, zich steeds gematigd en ordelievend, zich steeds billijk en onpartijdig betoont. Dat wij in dien geest, Mijne Heeren, onze gewigtige werkzaamheden voortzetten; dat wij de Regerings-voorstellen met zorg, met naauwgezetheid onderzoeken, met de innige zucht, om door gemeen overleg tusschen Regering en

Vertegenwoordiging het goede tot stand te brengen, dat de natie met regt van onzen arbeid verwacht: — dan mogen wij vertrouwen, dat onze beraadslagingen onder den zegen des Allerhoogsten strekken zullen ten nutte van het Vaderland, tot bevestiging van den band die Nederland aan zijnen Koning en aan het Vorstelijk Stamhuis hecht.

Aan mij is de eervolle taak opgedragen, de beraadslagingen te leiden. Ik ontveins mij niet al het moeijelijke dier taak, en die gedachte drukt mij te meer, Mijne Heeren, wanneer ik bedenk hoe onmogelijk het mij zal zijn, hem te evenaren, wien ik geroepen ben in het Voorzitterschap op te volgen. Hij die tijdelijk die betrekking waarnam, sprak u van de verdiensten van den Heer van Twist. Wij allen beamen voorzeker de woorden alstoen gesproken. Ja, wij juichen de keus des Konings toe, die hem het gewigtigste staatsambt van Nederland opdroeg, die zijne uitstekende hoedanigheden zoozeer ten nutte van het Vaderland weet dienstig te maken. Maar wij, Mijne Heeren! wij moeten het gemis in deze Vergadering betreuren van een verdienstelijk Voorzitter, van een hoog geacht medelid, en hetzij mij vergund er voor mij bij te voegen, van een hoog gewaardeerd vriend. Ik zal mijne beste pogingen aanwenden om, naar zijn voorbeeld, uwe beraadslagingen met orde, met waardigheid, met onpartijdigheid te leiden; maar zullen die pogingen wel slagen, dan behoef ik, ik gevoel het te zeer, al uwe welwillendheid, al uwe ondersteuning; die roep ik met aandrang, met vertrouwen in."

Zijn ingekomen drie wets-ontwerpen, als: een omtrent de zamenstelling der regterlijke magt; een tot het intrekken van bepalingen omtrent de scherpregters en hunne adsistenten, en een tot verhooging van het VIIIste hoofdstuk der begrooting voor 1851, voor het herstel eener sluis te Willemsoord.

Door drie leden, de Heeren Schooneveld, Storm van 's Gravesande en Metman, is een wets-voorstel ingediend, tot regeling van de schadevergoeding toe te kennen aan de leden der voormalige Eerste Kamer.

Aan den Heer van Dam van Isselt is verlof verleend om op een nader te bepalen dag, aan den Minister van Koloniën vragen te rigten omtrent de krijgsverrigtingen ter westkust van Borneo, in verband met de laatstelijk uit de overzeesche bezittingen ontvangen tijdingen.

De Vergadering is daarna overgegaan tot het trekken der afdeelingen voor Februarij en Maart. Door die afdeelingen zijn benoemd, tot Voorzitters, de Heeren: van Goltstein, de Man, Wichers, van Zuylen van Nyevelt en van Hoëvell. Tot Onder-Voorzitters, de Heeren: Gevers van Endegeest, Dullert, Sloet tot Oldhuis, van Nispen van Sevenaer en Lotsy, en tot leden der Commissie voor de Verzoekschriften, de Heeren: Provó Kluit, Mackay, Huguenin van Akerlaken en de Poorter.

— In de memorie van toelichting, bij het ontwerp van wet op de onteigening, zet de Minister op den voorgrond, dat de bestaande wet dringend verbetering behoeft; — dat zij te onbepaald is, en te weinig uitgewerkt, om niet een wijd veld voor twijfel en uitvlugten op te leveren, en daardoor groot tijdverlies en buitensporige onkosten te weeg te brengen.

De hoofdpunten zijn: 1°. dat worde gezorgd, dat niemand van zijn eigendom worde ontzet, zonder dat het algemeen belang zulk een offer vordert; 2°. dat een waarborg worde gesteld, dat de aanwijzing der percelen, die onteigend moeten worden, op de regtvaardigste wijze gebeure; 3°. dat bepaald worde, hoe men tot de onteigening geraakt; 4°. dat de kortste weg worde aangewezen, om de in billijkheid verschuldigde schadeloosstelling te leeren kennen, en 5°. dat de gevolgen eener behoorlijk volbragte onteigening geregeld worden.

Geene wet, ter verklaring van het algemeen nut eener onderneming, wordt voorgesteld, dan na dat de belanghebbenden zijn gehoord. Daarna benoemen Gedeputeerde Staten commissien, om de percelen aan te wijzen, en de bezwaren der eigenaren te vernemen, en worden deze percelen bij Koninklijk besluit ter onteigening aangewezen.

Alsdan moet de onteigenende partij den vrijen eigendom, bij minnelijke overeenkomst, pogen te verkrijgen. Indien dit niet gelukt, worden de eigenaren voor de Regtbanken gedagvaard, om de onteigening te hooren uitspreken, en de verschuldigde schadeloosstelling te bepalen. Naar het oordeel des Ministers, is spoed het beginsel, 't welk geheel het ontwerp moet beheerschen. De gedingen ter onteigening hebben in de laatste jaren aanleiding tot vele min of meer gegronde klagten gegeven. Men zag de met onteigening bedreigde personen van alle regtsmiddelen gebruik maken, alleen om de gedingen slechts te rekken, en daardoor de onteigenende partij te dwingen tot opofferingen, die soms de schade verre te boven gingen, en alzoo van hare verlegenheid voordeel te trekken; terwijl het voordeel, 't welk de een daarvan wist te erlangen, voor den volgenden eigenaar een prikkel was, om zich nog hardnekkiger te verdedigen, ten einde nog grootere winsten te behalen.

Indien het tot een geding moet komen, heeft de Regter alleen te onderzoeken, of de wettelijke verklaring van algemeen nut bestaat; — of de percelen behoorlijk ter onteigening zijn aangewezen, en behoort hij, indien daarvan blijkt, de schadeloosstelling te regelen. De bepaling daarvan zoude kunnen worden opgedragen: 1°. aan scheidslieden; 2°. aan den burgerlijken Regter, na deskundigen te hebben gehoord, of 3°. aan gezworenen. De Regering heeft zich tot den burgerlijken Regter bepaald, tegen welks uitspraak in dezen geen hooger beroep noodig is voorgekomen. De waarde der percelen schijnt geheel voldaan te moeten worden, doch geen prijs van gehechtheid in aanmerking te mogen komen. Men zal echter daarbij niet alleen op de waarde van het te onteigenen goed moeten letten, maar ook op de verminderde waarde van het overblijvende.

De voorloopige inbezitstelling, acht de Regering, met uitzondering alleen van oorlog, brand of watersnood, onmogelijk, als in strijd met de Grondwet.

Bij het aangeboden wets-ontwerp heeft de Regering, bij de aangenomene beginselen, het hoofddoel, de spoedige verkrijging van het te onteigenen goed, en dus het belang der werken van algemeen nut, steeds in het oog trachten te houden.

UTRECHT, 20 Februarij.

Door de Heeren H. J. Schoenenberg en Zn., Goudsmeden alhier, is aan de Tweede Kamer een adres toegezonden, waarin zij hunne klagten ontwikkelen tegen de tegenwoordige wet op den waarborg der gouden en zilveren werken. Zij geven daarin te kennen, dat de oorspronkelijke wet van 19 Brumaire VIe jaar, een meesterstuk was van duidelijkheid, kortheid en vrijgevigheid; dat bij deze echter nog eene tweede werd ontworpen, namelijk die van 10 Maart 1815, waarbij werd bepaald, dat vreemde gouden en zilveren werken, van welk gehalte ook, in Nederland zouden mogen ingevoerd, en in den handel gebragt worden; zonder dat ooit eenige reclame wegens het gehalte bij de Regtbanken zou worden aangenomen. Daardoor werd den buitenlandschen fabriekant het monopolie van slecht goud en zilver aan het Nederlandsch publiek te leveren, geschonken, terwijl men den inlandschen werkman niet alleen dwong zich strikt aan de wet van 19 Brumaire te houden, maar het hem door verschillende onwettige bijvoegselen, die noch in deze wet, noch ergens te vinden zijn, zoo moeijelijk mogelijk maakte.

Vervolgens toonen zij in nadere bijzonderheden het voordeel aan dat de vreemde boven den inlandschen fabriekant heeft, wijzen er op hoe alle Europische regeringen het beginsel gehuldigd hebben, om eigene nijverheid zooveel mogelijk te bevorderen, terwijl hier het omgekeerde plaats greep, en bevelen ten slotte hunne belangen en die van een aanzienlijk getal hunner landgenooten aan de Kamer ter behartiging aan.

STEENWIJK, 19 Februarij.

In het armhuis alhier heeft zich een ziekteverschijnsel opgedaan, dat de belangstelling der wetenschap waardig is. Drie jonge dochters van 17 en 18 jaren verkeeren sinds eenige dagen in een ziektetoestand, bij de geneeskundigen bekend onder den naam van Chorea Sancti Viti of Vitusdans: eene ongesteldheid, die gezegde meisjes bij haren gang, even als smoordronken lieden, van de eene naar de andere zijde doet waggelen, en haar naauwelijks toelaat eenige oogenblikken stil te staan.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 19 Februarij.

Bij de indiening der begrooting voor 1851—52 in het Huis der Gemeenten gaf de Kanselier der Schatkist een zeer gunstig verslag van 's lands geldmiddelen, een gevolg van de toenemende welvaart der ingezetenen, en blijkende in een geraamd overschot, voor 1851—52, van 2,400,000 £. Dientengevolge zouden belangrijke wijzigingen in het stelsel der belastingen worden gebragt.

De Minister gaf verder te kennen, dat sedert 1830 de staatsschuld met 27,000,000 £ was vermeerderd. Hij wilde daarom dit jaar één millioen van het batig saldo tot schuld-aflossing aanwenden. De belasting op de vensters, die, om redenen van gezondheid en zedelijkheid, zal worden afgeschaft, bragt jaarlijks op 1,856,000 £; terwijl de belasting op de huizen, welke daarvoor zal worden in de plaats gesteld, 700,000 £ minder zal opleveren.

— De bill, betreffende kerkelijke titels, van welke eerlang de tweede lezing moet plaats hebben, bevat de navolgende bepalingen: Ten eerste wordt verboden het aannemen en voeren van kerkelijke titels, ontleend aan eenige plaats, of district in het Vereenigd Koningrijk, op straf eener geldboete van 100 £. Ten tweede worden alle acten, onder dergelijken titel geteekend, nietig verklaard. Ten derde wordt de Kroon in de plaats gesteld van dengenen, welke dergelijken titel mogt voeren, en wel als beheerder van de eigendommen, die aan denzelven mogten zijn toevertrouwd; en ten vierde wordt aan al degenen, welke de bepalingen dezer bill mogten hebben overtreden, de verpligting opgelegd, om, onder eede, te verklaren, welk aandeel zij aan het bedrijven dezer verbodene handelingen hebben gehad.

De tweede dier bepalingen wordt als de meest belangrijke aangemerkt, als moetende beletten dat er een synodaal gezag van nieuw ingestelde, of in te stellen prelaten worde gevestigd, en daardoor, zoo men meent, het voornaamste doel van den Pauselijken maatregel te verijdelen.

— H. M. heeft gisteren met haren Gemaal het gebouw der Tentoonstelling bezocht, om tegenwoordig te zijn bij de proeven, die men zou nemen omtrent de hechtheid van hetzelve, bepaaldelijk ten aanzien van de vloeren en gangen. Eerst werden 300 werklieden op de gangen geplaatst, die verschillende bewegingen maakten, en toen een geheel corps Mineurs en Sappeurs, die, digt in een gedrongen, daarover marcheerden. De proeven zijn ten meeste genoegen uitgevallen.

— Dr. Emerton heeft 100 guines uitgeloofd voor het beste antwoord op de vraag: »In welk opzigt kan de vereeniging aller volkeren op de groote Tentoonstelling bevorderlijk zijn tot verbetering der zedelijkheid en godsdienstigheid van het menschelijk geslacht, en alzoo leiden tot de eere Gods. En hoe kan men, hetzij als volk, hetzij als individu, op de geschiktste wijze het zijne daartoe bijdragen?"

— Heden zijn door een zwaren brand de groote pakhuizen van de Heeren Wigau en White, kooplieden in hop, in Duke-Steet, en verscheiden belendende gebouwen in de asch gelegd.

— Te Bury, de geboorteplaats van Sir R. Peel, zal ter zijner eer een standbeeld worden opgerigt, waarvoor reeds ƒ 30,000 zijn ingeschreven.

— Men berigt uit Dublin dat de Aartsbisschop Cullen de 26 R. K. Pre-

laten van Ierland uitgenoodigd heeft, tot eene vergadering in de aanstaande week, ten einde te beraadslagen, wat hun te doen staat, nu het Parlement aanvankelijk zijne goedkeuring gehecht heeft aan de wet op de Bisschoppelijke titels.

— De 6den Nov. heeft de Heer Drinkwater, te Calcutte, den eersten steen gelegd eener school voor 1000 arme Indische meisjes, die voor zijne rekening gebouwd wordt en ƒ 72,000 Ned. zal kosten.

FRANKRIJK.

PARIJS, 20 Februarij.

Het blijkt thans dat zeventien van de dertig leden waaruit de Commissie bestaat voor de wet op de gemeentelijke en departementale besturen, tegen het ontwerp zijn gestemd; daarvan behooren negen tot de legitimisten, zes tot de Bergpartij, en twee tot de partij des Heeren Cavaignac. De dertien overigen, die zich niet tegen de voordragt verklaard hebben, worden echter geenszins allen geacht tot de voorstanders der politiek van den President der Republiek te behooren. Voor het overige begint men te twijfelen of het ontwerp, nu het reeds dadelijk zoo ongunstig opgenomen is, wel in openbare beraadslaging zal komen.

SARDINIE.

TURYN, 15 Februarij.

De Kamer van Afgevaardigden heeft gisteren de begrooting van het departement van Buitenlandsche Zaken met 124 tegen 9 stemmen aangenomen.

In de zitting van heden heeft de Minister van Koophandel het tusschen Sardinië en België gesloten tractaat van handel en scheepvaart ingediend.

— De opvolger van den Heer Siccardi als Minister van Justitie was nog niet benoemd. Ofschoon de ziekte van dien staatsman steeds aanhield, hadden zich toch eenige meer gunstige verschijnselen geopenbaard, en aanleiding gegeven tot het gerucht dat hij zijn verzoek om ontslag had ingetrokken 't welk echter weinig geloof vond.

ITALIË.

ROME, 14 Februarij.

Men is hier weder bedacht voor het uitbreken van wanordelijkheden. In den laatsten tijd zijn er door de policie een groot aantal lieden op meer of min gegronde vermoedens in hechtenis genomen. Onder deze waren verscheiden schilders, die spotprenten, o. a. op den Opperbevelhebber der te Rome liggende Fransche troepen, zouden gemaakt hebben. Een Hollandsch schilder ontving bevel om binnen drie dagen de stad te ontruimen. De Nederlandsche Gezant kwam daar tegen op; hij verklaarde, dat die schilder reeds sedert 30 jaren rustig te Rome woonde en vroeg opheldering omtrent de reden der uitzetting.

NOORWEGEN.

Z. M. de Koning van Zweden en Noorwegen is den 10den dezer te Christiania aangekomen, en heeft den 11den den dertienden gewonen storthing van het Koningrijk Noorwegen met de volgende rede geopend:

»Goede Heeren en Noorweegsche mannen! Het strekt mij tot wezenlijke voldoening, de zitting van den storthing in persoon te openen, en u heil en voorspoed in uwe pogingen voor het openbare welzijn toe te wenschen.

»Mijn hart was diep getroffen over de deelneming welke men zoo algemeen betoond heeft in mijne vreugde over de echtverbindtenis van mijnen veel beminden zoon. Deze verbindtenis zal, onder den Goddelijken bijstand, de troonsopvolging verzekeren, en de banden, die mijn geslacht aan het edele Noorweegsche volk verbinden, nog naauwer toehalen.

»Moge de Hemel, die het Scandinavische schiereiland van de gevaren verschoond heeft, waardoor andere Staten gedurende deze laatste jaren zoo hevig geschokt zijn, ons vergunnen dat wij onze zorgen onafgebroken kunnen toewijden aan de bevestiging onzer instellingen en aan de verzekering van het algemeen welzijn! Mogen de rampen, ontstaan uit overdreven verwachtingen, die op hare beurt op bedriegelijke theorien berustten, na andere landen geschokt te hebben, ons wijsheid leeren en ons op onze hoede doen zijn tegen denkbeelden, die slechts tot ontevredenheid met het bestaande, tot burgerlijke tweedragt, en tot verzaking van de pligten jegens den Staat en de wet leiden. Laat ons eensgezind die revolutionnaire beginselen verwerpen; maar laat ons allen streven naar de hoogst mogelijke bevordering van de zedelijke en materiele ontwikkeling der door het lot minder begunstigde klassen.

»Onder de voorstellen, die u zullen worden voorgelegd, beveel ik uwer bijzondere aandacht aan het wets-ontwerp betrekkelijk den aanleg van een ijzeren spoorweg van Christiania naar het Mjosen-meer.

»Onze betrekkingen tot de buitenlandsche mogendheden dragen bij voortduring den stempel eener opregte vriendschap.

»De krachtdadige bijstand dien getrouwe bondgenooten aan de regtvaardige zaak van Denemarken hebben verleend, en waaraan de vereenigde Koningrijken ingelijks een werkzaam deel hebben genomen, heeft aan een bloedigen strijd een einde gemaakt. De gewigtige vraagstukken, welke tot dien strijd en tot zijn langen duur aanleiding gegeven hadden, zullen weldra eene vreedzame oplossing erlangen.

»Uit het algemeen overzigt van den toestand des Koningrijks, hetwelk u zal worden medegedeeld, zult gij met vreugde ontwaren, dat onze nijverheid, in weerwil van de ongunstige omstandigheden der laatste jaren, toch bevredigende vorderingen heeft gemaakt.

»Sedert den laatsten storthing is de opbouw van het Koninklijk slot voltooid, en ik heb hetzelve reeds betrokken. Met opregte dankbaarheid heb ik dit nieuw bewijs van gehechtheid ontvangen, dat het Noorweegsche volk aan mij en mijn huis gegeven heeft.

»Ik verklaar hiermede den dertienden gewonen storthing van Noorwegen geopend, en terwijl ik den zegen des Allerhoogsten over uwe werkzaamheden afsmeek, geef ik u, goede Heeren en Noorweegsche mannen, bij vernieuwing de verzekering van mijne Koninklijke welwillendheid.”

VEREENIGDE STATEN.

De eerste snelpers leverde 1000 afdrukken in een uur; later is dit tot 3000 geklommen, en toen een Americaan er eene vervaardigde die er 6, tot 8000 leverde, dacht men dat het toppunt bereikt was; maar nu hebben de eigenaars van het blad *the Sun* te Nieuw-York eene reuzenpers uit de fabriek van Richard M. Hoe gekocht, met acht cylinders, die 20,000 afdrukken levert in een uur. De maker heeft er een aanwijzer aan vervaardigd, die ieder oogenblik het getal der afgedrukte exemplaren aantoont.

Deze pers bevat 1200 raderen, 202 houten rollen, 400 schijven, zonder de veeren te rekenen en meer dan 500 el lederen riemen. Deze pers heeft 20,000 dollars (ƒ 50,000) gekost.

— Volgens de in 1850 gedane telling, bestond de bevolking toen uit 19,879,211 blanken, 500,000 vrije kleurlingen, 3,295,395 slaven, te zamen 23,674,706 hoofden; dat is (de Indianen niet medegerekend) 6,710,978 meer dan in 1840. — In Noord- en Zuid-Carolina is de blanke bevolking betrekkelijk weinig, ongeveer 5 pCt. toegenomen; in Georgia ruim 30 pCt., terwijl tevens de slavenbevolking daar 25 pCt. vermeerderd is. In 't geheel bestaat de bevolking der slavenhoudende Staten thans uit 9,576,901, die der vrije Staten uit 13,932,574 hoofden. In sommige van deze laatste Staten is de bevolking in de laatste 10 jaren verbazend sterk toegenomen: o. a. in Illinois 44 pCt., in Indiana 68, in Michigan 87 pCt.

De thans in de Ver.-Staten in gebruik zijnde ijzeren spoorwegen beslaan eene lengte van 8,680 mijlen, en die, welke nog vervaardigd worden, 10,000 mijlen, te zamen 18,680 Engelsche mijlen van 3 in een uur gaans, en dus eene lengte van 6,227 uren.

KUST VAN GUINEA.

ST. GEORGE D'ELMINA, 23 December.

De gezondheidstoestand aan de Kust van Guinea en vooral in de Nederl. bezittingen, was gedurende eenigen tijd zeer onvoldoende. Alle ambtenaren, waaronder de Gouverneur A. van der Eb, en bijna alle Europeanen, leden aan koortsen en ongesteldheden van rhumatischen aard. In den laatsten tijd was er echter beterschap en had men gelukkig het overlijden van niemand te betreuren. Daarentegen overleed op den 4den dezer, de Gouverneur der Engelsche bezittingen ter kuste, Sir W. Winniett, in 55-jarigen ouderdom, en wordt door den Heer J. Bannerman, een Deen, maar ter Kuste geboren en vroeger koopman, opgevolgd. Even zoo overleed de Heer George Lutterodt, gepensioneerd Deensch ambtenaar en welke 45 jaren onafgebroken aan de Goudkust zijn verblijf hield. Men vermoedt dat deze meer dan gewone toestand der gansche Goudkust, voortspruit uit de late doch hevige regens, welke gevolgd zijn door spoedige en schier ondragelijke hitte. Zelfs de inboorlingen gevoelden zich door de weêrsgesteldheid aangedaan.

In den handel valt niets te vermelden. De Palm-olie is minder schaarsch, daar de oogst beter is; evenwel hoog in prijs door het aanwezig zijn van vele Europesche schepen te gelijker tijd.

STADS BERIGT.

KENNISGEVING.

Van de dagen der loting voor de Nationale Militie.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, ontvangen hebbende de *alphabetische naamlijst* van alle de personen, die aan de ligting der Nationale Militie, van dezen jare 1851, deel moeten nemen; — brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat voornoemde naamlijst ter visie van elk een' iegelijk zal liggen, in een der vertrekken van het Raadhuis, van Maandag den 24sten Februarij tot Dingsdag den 4den Maart aanstaande, 's morgens van 10 tot des namiddags ten één ure, ten einde een ieder in staat zoude zijn, om, ingeval hem op die lijst eenige personen of omstandigheden mogen voorkomen, die op dezelve nog zouden behooren te worden aangeteekend of daarvan moeten weggelaten, hiervan aan den Heer Militie-Commissaris kennis te geven; — alsmede, dat de loting zal plaats hebben *op de Groote Pers van het Raadhuis*, en wel:

Op Woensdag den 5den *Maart* 1851,

des Morgens ten 9 ure, voor de ingeschrevenen, wier familie-naam begint met de letters:

A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K en L;

en Donderdag den 6den *Maart* 1851,

des Morgens ten 9 ure, voor de ingeschrevenen, wier familie-naam begint

M, N, O, P, Q, R, S, T, U, V, W, X, Y en Z.

Zullende ieder opgeschrevene bij een biljet worden opgeroepen, om tot de loting ter voorz. plaatse op te komen, op den dag en het uur in deze kennisgeving uitgedrukt; terwijl voor hen, wier woning, wegens onnaauwkeurige opgave, niet is te ontdekken, en welke uit dien hoofde zoodanig biljet niet hebben ontvangen, hetzelve twee dagen vóór den dag der loting, ter Secretarie kan worden afgehaald. Hebbende alle de lotelingen het regt, om bij de oprolling van de loting-nommers op den 5den Maart 1851, 's morgens ten 9 ure, zich te komen overtuigen, dat al de nommers, welke daartoe worden vereischt, werkelijk zijn opgerold.

En vermanen Burgemeester en Wethouders voornoemd, alle degenen, wien zulks moge aangaan, om tot de loting op te komen op de plaats, den dag en het uur, in het oproepings-biljet vermeld, en redenen van vrijstelling hebbende, dezelve alsdan aan den Heer Militie-Commissaris op te geven.

Aldus gedaan en gepubliceerd, bij H. H. Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden, op den 20sten Februarij 1851.

DU RIEU.

Ter ordonnantie van dezelve,

v. PUTTKAMMER.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd: CORNELIS JAN BADON VAN DEN BERG, *Predikant te Hoogmade c. a.*

LEYDEN, 19 Februarij 1851.

MET

MARIA GERARDA PLAAT.

Heden overleed tot ons diep leedwezen, ons geliefd Kind JOHANNES PETRUS GERARDUS, in den jeugdigen leeftijd van ruim 3 jaren.

LEYDEN, 19 Februarij 1851.

J. H. H. SCHMIER,
E. C. C. SCHMIER,
Gebn. VAN WENSEN.

Heden ontvingen wij uit *Veendam* het voor ons smartelijk berigt, dat aldaar na langdurige krankheid den 20sten dezer overleden is, onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwdmoeder E. D. DIJCK, Weduwe van Wijlen den Heer Mr. M. VAN DER TUUK.

LEYDEN, 22 Februarij 1851.

A. RUTGERS VAN DER LOEFF.
R. RUTGERS VAN DER LOEFF,
Geb. VAN DER TUUK.

Eenige Kennisgeving.

Degenen die iets te Vorderen hebben van, of Betaling te doen aan den Boedel van Wijlen den Wel-Edelen Gestrengen Heer Mr. J. A. T. SPERNA WEILAND, gelieven daarvan **Opgave** of **Betaling** te doen, voor den 15den Maart e. k., ten Kantore van den Notaris D. N. ROSKES, te *Leyden*.

De Ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat hij op heden, in het huis op de Breedestraat, hoek van de St. Pieterskerk-Choorsteeg alhier, zijne Affaire in alle soorten van **Tabak, Snuif en Sigaren, Koffij, Thee en Chocolaad**, in het Groot en Klein, heeft geopend, bevelende zich in aller gunst en recommandatie.

LEYDEN, 22 Februarij 1851.

C. E. COCKUYT.

TE HUUR.

Tegen 1°. Mei eerstk. DRIE BOVENKAMERS, voorzien van Stookplaatsen, en hebbende een vrolijk uitzigt. Te bevragen bij G. BEULINK, *Mr. Broodbakker*, op de Mare; des Donderdags te bezigtigen.

Wordt gevraagd tegen 1°. Mei aanstaande, op eenen Fatsoensoenlijken Stand binnen deze Stad, **Drie à Vier Gemeubileerde KAMERS**. Reflecterende adressere men zich met Vrachtvrije brieven, onder Lett. **A. Z.**, bij den Boekhandelaar C. A. VAN IMMERSEEL MOUNIER, op de Bloemmarkt, te *Leyden*.

PUBLIEKE VERKOOPING,

In het *Heeren-Logement* aan den Burg, te *Leyden*, op Zaturdag den 1sten Maart 1851, bij Opbod, en op Zaturdag den 8sten Maart 1851, bij Afslag, beide des avonds ten 6 ure, van:

Eene partij extra best WEI- EN HOOILAND, gelegen in vijf stukken, in den Grooten Polder, onder *Soeterwoude*, te zamen groot 5 bunders, 97 roeden en 30 ellen.

Eene partij dito LAND, gelegen in vier stukken, in den Meerburger Polder, onder *Soeterwoude*, te zamen groot 5 bunders en 96 roeden.

Welke partijen Land dadelijk door den Kooper in gebruik kunnen worden aanvaard.

Eene BOUWMANSWONING met Koestalling, Tuin, Bouwland en Bosch, nabij het Haagsche Schouw, aan den Hoogen Rhijndijk, onder *Voorschoten*, groot 54 roeden en 60 ellen.

Een hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS EN ERF, waarin de *Broodbakkers-Affaire* met goed gevolg wordt uitgeoefend, staande en gelegen te *Leyden*, aan de westzijde van de Hooigracht, met een daaraan verheeld Pakhuis, in de Hooglandschekerk-Choorsteeg, Wijk VI. No. 791 en 791rood.

En nog bij Opbod en Afslag op den 1sten Maart 1851.

Twee HUIZEN EN ERVEN, aan de Oostzijde van de Langestraat, Wijk VIII. No. 728 en 733.

Alles breeder bij Biljetten omschreven, en waaromtrent nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris A. WYNSTROOM, te *Leyden*.

PUBLIEKE VERKOOPING,

In het *Heeren-Logement* aan den Burg, binnen *Leyden*, op Zaturdag den 1sten Maart 1851, bij Opveiling en op Zaturdag den 8sten Maart 1851, bij Afslag, beide des avonds ten zes ure, van:

Eene kapitale, hechte, sterke en weldoortimmerde BOUWMANSWONING, benevens onderscheidene Partijen extra best WEI- OF HOOILAND, te zamen ter grootte van 29 bunders, 34 roeden, 83 ellen, gelegen in de Weipoort, zoo in den Grooten, als in den Barrenpolder, onder *Soeterwoude*.

Zullende eerst in Perceelen worden Opgeveild en Afgeslagen en daarna in massa kunnen worden afgemijnd.

Tusschen de Opveiling en Afslag zullen Verhoogingen worden aangenomen ten Kantore van den Notaris P. MULLER, te *Leyden*, alwaar inlichtingen te bekomen zijn.

Dingsdag den 4den Maart en volgende dagen, zal door den Ondergeteekende Verkocht worden het GENEESKUNDIGE gedeelte der Bibliotheek van den Wel-Ed. Hooggeleerden Heer **M. J. MACQUELYN**, *Emeritus Hoogleeraar aan deze Hoogeschool*, waarbij gevoegd is eene belangrijke Verzameling Werken over NATUURLIJKE GESCHIEDENIS, PHYSICA en CHEMIE.

LEYDEN, 22 Februarij 1851.

E. J. BRILL.

Eene verzwering aan een arm door de Zalf en Pillen van Holloway genezen.

De Heer ROBERT GREGG Jr. te Clerkceland, Clowes, in Ierland, had drie jaren lang eene aanmerkelijke verzwering aan een arm. Vervolgens kreeg hij nog eene open wonde in den schouder. Zijn vader was in groote bekommernis, en raadpleegde onderscheidene bekwame genees- en heelkundigen; intusschen kwijnde zijn zoon al meer en meer weg. Eindelijk raadde hem een vriend aan, de *Zalf* en *Pillen* van HOLLOWAY te beproeven; hij deed het, en in zes weken tijds was de ziekte volkomen hersteld. Hij wordt nu dik en vet, en is, om zijne eigene uitdrukking te bezigen, zoo sterk als een paard.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23,50.

Potjes Zalf à *f* 0.90 *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, te *'s Hage* bij W. C. VAN DORT en te *Gouda* bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement*.

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag 22 *Februarij*. Van *f* 39 tot *f* 42.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaturdag 22 *Februarij*.

Oude Tarwe *f* 7.70 tot *f* 8,00. Nieuwe Tarwe *f* 6.50 tot *f* 7.30. Oude Rogge *f* 5.60 tot *f* 5.80. Nieuwe Rogge *f* 5.50 tot *f* 5.70. Gerst *f* 3.70 tot *f* 3.90. Haver *f* 2.60 tot *f* 3.20. Paardeboonen *f* 4.60 tot *f* 4.80. Duiveboonen *f* 5.00 tot 5.40.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG, 21 Februarij.

	Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à 2½ pCt.	57 5/8	57 11/16	57 11/16
Dito Certificaten " 3 "	67 5/8	67 5/8	67 11/16
Dito dito " 4 "	88 11/16	88 3/4	88 11/16
Amortisatie Syndicaat " 2½ "	89	—	—
Handelmaatschappij " 4½ "	108 1/4	—	—
O. I. Leening " 4 "	88 1/8	—	—
Dito Holl. Spoorweg "	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg " 4½ "	—	—	—
Haarlemmermeer " 5 "	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816 " 5 "	105 1/4	—	—
Dito dito 1828 en 1829 " 5 "	—	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833 " 5 "	—	—	—
Dito 1840 " 4 "	87 1/8	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co. " 4 "	86 5/8	—	—
Dito dito Nieuwe " 4 "	86 1/8	—	—
Inschrijving in Assign. " 6 "	—	—	—
Certificaten van dito " 6 "	—	—	—
POLEN, Obligatiën " 4 "	75 7/8	—	—
Dito Aandeelen met Loten fl. 250 "	—	—	—
Dito dito 1835 " 500 "	147 3/4	—	—
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £ à 5 pCt.	13 1/4	13 5/16	13 1/4
Dito dito Onbep. Stukken " 5 "	13 7/16	13 1/4	13 7/16
Dito Obligatiën " 3 "	38	—	—
Dito Binnenl. à 6 m. " 3 "	33 1/4	33 1/16	33 1/4
Coupons Ardoins	8 1/4	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll. " 5 "	—	—	—
Dito " 4 "	—	—	—
Dito Metall. " 5 "	71 1/4	71 3/8	—
Dito Nieuwe " 5 "	79 1/4	79 1/4	79 5/16
Dito 1847 " 2½ "	38 1/4	38 5/16	—
BELGIE, Banc. " 2½ "	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD " 2½ "	47 5/16	—	—
BRAZILIE, 1824 200 £ " 5 "	89	—	—
PORTUGAL, te Londen " 5 "	35 11/16	35 3/4	35 3/4
Dito dito " 4 "	35 5/16	35 3/8	35 5/16
VENEZUELA, " 3 "	30 5/8	—	—
MEXICO, " 5 "	33 15/16	34 1/8	34 1/8
AMERIKA, Bankactiën	2 5/8	—	—

Braz. 1824 £ 200, 5 pCt. 89.

De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* 9.65 à 70.

Koers van het Geld, Beleening 2½ pCt. Prolongatie 2½ pCt.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.